

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, Nagy- s Czérna-utca sarkán
Papp F. utorraktára fölött, I. em.
hol a szerkesztő hétköznapiakon délelőtt
9-11 óra között,
Bolonya, nester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután alálható
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen de küldendőek
Kézirato vissza nem datnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva v. vidékről
postán küldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor helye 5 kr (1-10 sor
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hird-
téseknek kedvezmény.
Minden egye hirdetés bélyegdíj: 30 k
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetend

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

A brassói és orszébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, ticsó-szentmártoni, orszébetvárosi hosszuaszoói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári s szegedi kir. járásbírószágok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN s SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein s Vogler János, Dukes Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube s társa, Haasenstein és Vogler Otto Maasz, Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetés-irodájában.

81-ik szám.

Brassó, Csütörtök, július 19-én.

IV. évfolyam 1888.

Egyenjoguak vagyunk-e?

A hétfői községi választás nagy port vert fel városszerte s a legkülönbébb módon kommentáltatik.

Magyar részről mindenütt a legkitünőbb benyomást tette, mert — nagyon helyesen — a magyarság önértetének felébredését látják, a mely garancia arra, hogy e nép élni fog és gyarapodni; hogy e nép elég érett jogai megvédésére.

És ez kettős fontossággal bír épen városunkban, hol a jogokat bizonyos körök túlságosan gyakorolják és viszont mások jogait önkényesen csorbítják.

A mérsékelt szászok szintén természetesen találják a magyarság eljárását, mert elvégre egy törvény alapján állunk, egyenlő jogokkal birunk mindannyian, és ha joguk van a szászoknak, oláhoknak: ép oly jogaink vannak nekünk magyaroknak.

Ellenben tulzó szász és román részről úgy tüntetetik fel választási mozgalmunk, mint a község s lakói közbiztonsága s nyugalma elleni merénylet; sőt szócsovik nem is átalija kimondani, hogy ha győzünk vala, jelöltjeink megrontói lesznek a polgárok békés nyugalmanak, — a mi más szavakkal kifejezve azt jelenti, hogy mi közveszélyes izgatók vagyunk.

Ugy hangzik a tulzó szászok és oláhok ítélete, mintha mi páriák volnánk saját hazánkban, mintha nekünk nem volna jogunk ugyanaz, mint nekik.

Valóban megbotránkoztató, ily hangot hallani Magyarországon magyarokról, és szomorú, nagyon elszomorító, hogy ez a vélemény az uralkodó nemzetségeink tulnyomó részénél.

És ez nagyon jellemző. Azok, kik tejben-vajban usznak, vagyonosak, virágzó községekkel s azokkal iskolákkal s templomokkal birnak, a törvénybiztosította jogokat a lehetőség legvégső határáig kiaknázzák, de azért mégis minden alkalommal elnyomatásról panaszkodnak; azok jogtalansággal vádolják az államfentartó elemet akkor, midőn ugyanazon jogokat gyakorolja, mint ők.

Hát mióta birnak e földön csak a szászok s oláhok szabad választási joggal? Mióta köteles a magyar elem gyáván meghunyászkodni?

kodva, kegyelemkép elfogadni, vagy még esedezni azért, a mikor törvény biztosítja jogait?

Az, hogy eddig elég gyávák voltunk nem élni jogainkkal, hanem feladtuk önálló cselekvési jogainkat: csak áldozat tölünk, legfeljebb indolentia. De ezt most már pretendálni tölünk, nincs joga senkinek

Miért nem szövetkeztünk most is úgy, mint eddig?

Nagyon egyszerű a felelet.

Mi nem szövetkeztünk az oláhokkal. Nem szövetkeztünk egy elemmel, mely minden alkalommal a legocsmányább módon gyalázza a magyar nemzetet; mely a passzivitás alapján áll, de azért ott vásároltatja meg voksait, a hol csak lehet; mely jogokat követel, a nélkül, hogy köteleességeket ismerne; mely egyenesen kitér minden hazafiui köteleesség teljesítése alól. Ily elemmel paktálni, nem tartjuk politikai morálnak.

A szászok mindenkor hű és őszinte szövetségest találnának bennünk — de természetesen méltányossági alapon, nem pedig úgy, hogy mi feladjuk álláspontunkat minden recompenzacio nélkül.

De — úgy látszik — ez nem kell a szászoknak. Nekik kedvesebb az oláhok szövetsége. Ezt bizonyítja a bolgárszegi kerület. Ott a magyarok és szászok közös akcio esetén majorizálnák az oláhokat. Vajjon volt-e reá eset, hogy a szászok megkísérlettek ily egyezséget? Vajjon volt-e eset reá, hogy a szászok pretendálták volna a bolgárszegi kerület közös felosztását is, úgy mint a bolonyait?

Soha. Ott békét hagytak az oláhoknak, de itt felzavarták a magyarságot. Pedig, ha a magyarság szövetkezni akarna az oláhokkal, akkor a szászokat legyőznék nem csak bolonyában s bolgárszegben, hanem a belvárosban is. De ily paktumot nem akarunk.

Azonban jogainkat nem hagyjuk s nyomjanak minket a szászok bárhogya is, mert hisz a hatalom kezeikben, mi azért annál szívósabban fogunk minden alkalommal sikra szállani jogaink védelmére s inkább becsületben elbukni, mint szégyenletes paktummal kegyelmet elfogadni.

Nekünk kegyelemre nincs szükségünk, jogokat követelnünk. Nekünk még soha sem jutott eszünkbe, béke-zavarással vádolni akár

a szászokat, akár az oláhokat, a miért törvényes jogaikat gyakorolják.

Miért vádolnak tehát ők minket? Avagy nem vagyunk-e egyenjoguak?

Jól teszik, ha teszik. De ne rágalmazzanak minket, ha hasonlót teszünk, mert, mert az ő szavaikkal élve: gleiches Recht für alle.

A szász-oláh coalitio majd megtermi gyümölcseit.

Eddig tagadták a szászok, még az országgyűlésen is, hogy ők az oláhokkal paktálnának. Most már ezt sem tagadhatják, mert újabb tényekkel szentesítették. Már pedig van egy régi magyar közmondás: a madarat tolláról, az embert barátjáról, s a szászok ez újabb aktussal csak azt igazolták, hogy mi nem kellünk nekik, de az oláhok szövetsége annál kedvesebb nekik.

Jól van. Mi nem esdünk szövetségök után. De a konzekvenciákat vonják le ők is és ha az ország továbbra is bizalmatlan lesz irányukban, ne csodálkozzanak, ők maguk akarják így.

Belföld.

Brassó, jul. 18. (A hazai ipar felkarolása.) A pénzügyminiszter körrendeletet intézett valamennyi pénzügyigazgatósághoz, utasítva őket, hogy lépjenek érintkezésbe a nagyszebeni pénzügyigazgatósággal s ennek útján kössenek szerződést a n.-szebeni és brassói posztgyárakkal a pénzügyőrségnek szállítandó posztókat illetőleg. A ruhák elkészítésére ellenben ár-lejtés fog hirdettetni.

Brassó, jul. 18. (Értekeztet a gabonaszállítás tárgyában.) Baross Gábor közmunka és közlekedésügyminiszter, mint a múlt évben aratás után, úgy jelenleg is utasította a magyar államvasutak igazgatóságát, hogy tájékozást szerzendő az iránt, mely irányban teendők a várható gabonatermés mellett a gabonaforgalom érdekében különös intézkedések, hívja össze az érdekelt körök képviselőit tanácskozássra. Ezen értekeztet f. hó 16-án d. e. tartatott meg az államvasutaknál.

Brassó, jul. 18. (A hadsereg köréből.) Hir szerint katonai körökben azt hiszik, hogy a király ő felsége születésnapja alkalmával a hadseregben rendkívüli előléptetésekre van kilátás. A legutóbbi delegá-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Egy levél.

— Novellette. —
(Folytatás.)

14)

— Ő szeret! — mondá magában Hedvig, s lelke kimondhatatlan boldogságot érzett. E perczen nem volt boldogabb ember a világon nálánál.

De hirtelen a csengettyű hangja zavarta fel álmodásából. Hedvig felszökött helyéből s besietett urnője hálószobájába, annak ágya elé.

— Gyermekeim, — mondá ez halk hangon — odakünn íróasztalomon egy francia levél fekszik, hozd be nekem.

Hedvig behozta a levelet, de e perczen mintha örülési rohama jönne. Szökni, menekülni akart e levéllel, mely boldogságát rejti magában. De mégis erőt vett magán s átadta a levelet urnőjének. Látta, mint remegnek annak kezei, a mint átvette a levelet. Azután dühében darabokra tépte s e szavakkal adta át az összegyűrt papírdarabokat Hedvignek:

— Dohd e levelet a tűzbe, égess el s feküdj le. Most már jobban vagyok. Csak reggel kelj fel korán.

Hedvig csaknem elveszté önuralmát, mikor a düh e kifejezését látta, s önkéntelenül hátrált egy lépést. Arra gondolt: vajjon mit tenne e nő akkor, ha tudná komornája kimer-

Kiment s a mennyre csak tudott, úgy sietett kamrájába, mely hálószobájául szolgált. A levelet természetesen nem dobta a tűzbe, hanem e helyett szászor is össze-visszacsókolta s úgy rejté keblébe. Azután örömkönyeket hullatott s mosolygó ajkakkal, boldogsága érzetében oly nyugodtan szenderült el, mint hónapok óta még soha.

VI.

Másnap reggel, a mint Hedvig a szobába lépett, nagy meglepetésére ott találta már íróasztala előtt urnőjét, írva.

Sejtette, kinek megy e levél. De bizonyosságot szerzendő, folyton ott settenkedett az íróasztal körül, mintha takarítani akarna, csakhogya egy pillantást vessen a levélbe. De nem sikerült s ez annál kevésbbé, mert urnője hevesen ráförmedt, hogy ne zavarja most, mert fontos levelet ír.

Mintegy óra múlva beszölitá a lengyel nő Hedviget, kérdve tőle, vajjon tudja-e, hogy hol van a posta s táviró hivatal.

Hedvig igenlőleg felelt.

Erre urnője átadott neki egy levelet, melynek átvételekor Hedvig egész testében remegett. A levél férjének szölt, de a lengyel nő annyira fel volt izgatva s gondolataival elfoglalva, hogy nem is ügyelt komor, nájára. Hedvig figyelmét azonban nem kerülte el, hogy a lengyel nő ma még halványabb, mint tegnap volt s hogy ma még sokkal haragosabb, mint tegnap.

A levélén kívül még egy sürgönyt is kellett Hedvignek a táviró hivatalba vinni, a melyen csak ennyi állott: »Z. Kázmér — — B.-ben. Azonnal idejönni Jelenléted sürgősen szükséges. Waleska.«

Mit nem adott volna Hedvig, ha betekintést nyerhet e levélbe. De nem lehet s meg kellett elégednie azzal, hogy legalább megtudta férje címét, kiről eljövetele óta semmit sem hallott.

Feladva a levelet és sürgönyt, visszatért, mikor már nyugodtnak találta urnőjét, ki megengedé neki, hogy meglátogassa állítólagos anyját.

Hedvig alig várhatta, hogy közölje a hű öreg cseléddel új felfedezését; alig várhatta, hogy osztozzék örömeiben is, miután oly nagy részt vett bánatából s könyeiből. A hű cseléd keblén zokogott boldogságában s mint gyermek dajkája meséit, oly áhitattal hallgatta most az öreg jövendőmondását a reá várakozó boldogságáról. Azután Hedvig elbeszélte urnője dühét, mire az öreg asszony figyelmezteté:

— Légy óvatos fiam, s figyelj minden lépésre. Attól tartok, hogy ez a lengyel nő nem egy könnyen adja fel tervét s nem bocsátja meg soha a sértést. Jól figyelj, nehogy valamit tegyen férjed ellen, ki téged szeret s kit te is szeretsz. Azután fogadj el egy tanácsot is tőlem. Férjeddal szemben ne tégy egy lépést sem. Hanem bízd találgatásokat a jövőre vagy véletlenre. Ha csakugyan szeret annyira, úgy keresni

ciók ugyanis a tiszti létszám jelentékeny fölemelését határozták el s nem lehetetlen, hogy a kilátásban lévő előléptetések már közelebb foganatosíttatnak, habár az erre megszavazott pénzösszeg csak az új évben s részben a jövő év május elsején lesz folyóvá téve s így meglehet, hogy csak az érdekelt körök pium desideriuma az egész „kilátás”.

Külpolitikai szemle.

Brassó, július 18.

Vilmos császár pétervári utazása felé irányul még mindig a politikai körök figyelme. A császár e hó 23-ikán hagyja el Oroszországot és 29-én érkezik ismét Németországba. A két császár találkozása nem szakította félbe azt az éles vitát, melyet a „Norddeutsche Allg. Ztg.” folytat egyes panszláv lapokkal. A „Norddeutsche” a „Mosk. Vjedomosti”, s „Novoja Wremja” ellen támadt, mely azt jegyezte meg, hogy a császárok találkozásához Németország részéről történt meg a kezdeményezés, ez tehát nagyobb mértékben érezte a közlekedés szükségét, mint az orosz kormány. A „Norddeutsche” megengedi, hogy a kezdeményezés Németország részéről történt, a minek az az oka, hogy Németország udvariasabb, mint a panszláv szerkesztők. — Berlinben semmi feltűnőt sem találtak abban, hogy Vilmos császár, mint fiatalabb rokon, teszi meg az első lépést a czár felé, de ezt úgy magyarázni, hogy a berlini iniciativa abból ered, hogy Németországban erősebben érzik a közlekedés szükségét, mint Pétervárott, csak ázsiai gögből és ázsiai tudatlanságból származó öntulbecsülés. Vilmos német császár látogatását hivatalosan bejelentették a koppenhágai udvarnál. — A császárt e hó vége felé várják oda, minthogy előbb Stockholmban tesz látogatást.

A legtöbb londoni hirlap a német császár pétervári utazásában annak előjelét látja, hogy a bolgár-kérdés Ausztria-Magyarország hátrányára fog megoldatni; ennek ellenében a „Standard” azt állítja, hogy Oroszországnak sohasem fog sikerülni, hogy Németországot Ausztria-Magyarország hátrányára megnyerje magának. Oroszország, újabb harc nélkül valószínűleg sohasem fog uralkodó befolyást szerezni Bulgáriában.

A szerb királyi pár válópere már a synodus elé terjesztetett, mely az egyedüli illetékes forum. A synodus magát határozottan illetékesnek jelentette ki. — Szerbiában egy államférfi, jogász vagy egyházférfi sem nyilatkozott oly értelemben, mintha nem a synodus képezné a törvényes forumot és a synodus az egyházi tételek és törvényszabályok szigorú megtartása mellett véglegesen határozni is fog ez ügyben. Felebbezési forum ez esetben nem létezik.

A nemzeti ünnepély Párisban szépen sikerült. Ugy a csapatok kivonulása, mint a maire-ek tiszteletére adott lakoma zavartalanul ment végbe. Annál lármásabb volt az ünnepélyt követő éjszaka.

Francia politikai körökben azt hiszik, hogy az Elzász-Lotharingia elleni újabb kényszer-rendszabályokról szóló hírek, s különösen azok, melyek szerint azon ottani francia földbirtokosok, kik megőrizték francia állampolgárságukat, birtokaik eladására köteleztetnének, nem felelnek meg a valóságnak. Ezen most említett intézkedés ellenkezik a frankfurti békeszerződés 2-ik cikkével, a mely azt mondja, hogy az Elzászból származó oly francia földbirtokosok, a kik Franciaország mellett optálnak, de jószágaikon laknak, ezeket

fogja az alkalmat — egy esetleges elutasítás daczára is — hogy közeledjék hozzád.

Másnap reggel tényleg beköszöntött a lengyel nő vendége: unokabátyja Kázmér, egy lengyel nemes és kalandor, egészen a hatvanas évek közveszélyes lengyel kalandorainak mintájára. A férfi külseje megnyerő volt, különösen modora; de különben teljesen műveletlen iparlovag volt, kinek minden tudománya egy kis franczianyelv-ismeretre szorítkozott. Waleska rögtön elfogadta, a mint jelentkezett nála. Hedwig az első perctől kezdve gyanút táplált ez ember ellen, bár maga sem tudta, miért. Azonnal valami hideg ételeket kellett számára felszolgálni, sőt eltűnnie, a mint állat megcsipkedte.

Miután azonban jól falatozott s különösen sok bort temetett el, a lengyel nő bezárkózott vele a szobába, hogy francia nyelven tanácskozzanak. Csak egy vékony válaszfal választotta el Hedviget a tanácskozás helyét képező szobától s ő minden szót hallhatott. Megrémülve hallotta azt az ördögi tervet, mely itt férje ellen készült. A lengyel nő végtelenül fel volt ingerülve a báró ellen s csak bosszu után vágyott. Meg akarta bosszulni magát rajta, még ha meg kell ölnie is.

(Folytatása következik.)

megtarthatják; de ellenkeznék a nevezett szerződés 11-ik cikkével is, mely a Németországban lakó francziákat a legtöbb kedvezménynyel bíró nemzetek közé sorozza.

Az irországi izgatók által szervezett liga s az általuk ajánlott harezmodor ellen, melyet a boycottirozás nevének ismerünk, a római egyház feje, XIII. Leo pápa, határozottan elítélő állást foglalt el és a mint az a szent szék államtitkárának annak idején ismertetetett körleveléből világosan kitűnt, nemcsak meghagyta az irországi clerusnak, hogy vonja meg támogatását e mozgalomtól, hanem megkívánta azt is, hogy minden rendelkezésükre álló eszközzel ellene működjenek annak a törvénszegő mozgalomnak, a melynek következtében az angol kormány a kényszerszabályok igénybevételére van utalva.

Hazletonban (Viktoria, British Columbia) lázadás tört ki az indiánok között. Komoly zavargásoktól tartanak. — Egy üteg tüzérseget indítanak a lázadás színhelyére, hol az indiánok már több fehér embert megöltek.

A helyzet.

Bécsből írják a „Pester Correspondenz”-nek:

„A két legfontosabb momentum, mely jelenleg foglalkoztatja az itteni mérvadó köröket, a szerb királyi családban történt események és a császártalálkozás Peterhofban.

Az első momentum reánk nézve jóval fontosabb s külügyi hivatalunkban igen örülnek azon, hogy a kinos események, melyek az Obrenovics-házbeli viszálynak ép oly kellemetlen mint veszélyes jelleggel kölcsönöztek, végre befejezést nyertek. A boldogtalan asszony a rossz tanácsosokkal bíró királynő elég későn jutott annak tudatára, hogy vele szemben mindenki férjének és királyának ad igazat s hogy csak önző kalandorok üttek vele csul játékot, mikor azon reményt ebresztettek és táplálták benne, hogy dacz és makkasság által fog valamit kivinni.

Németországban a legkedélytelenebb szárazsággal a rendőri statutumok paragrafusait tartották eleje s egyuttal bemutatták aeki a porosz vendégszeretet kiábrándulásteljes próbáját. De Oroszország részéről is keserű kiábrándulás lett a szegény ideges nő osztályrésze, azon Oroszország részéről, melyen szenvedélyes szívének minden szálával csüngött, — melynek szolgálatában élte boldogságát s társadalmi állását vesztette s a mely hidegen s érzéketlenül cserben hagyta őt a katasztrófa pillanatában.

Ez órában már vissza van adva az egyetlen fiu az atyának, a trónörökös a szerb királyságnak s II. Sándor czár keresztfia Milán király szemei előtt s akarata szerint fog neveltetni, a ki nem vazallusa a pétervári autokratának, hanem önálló, nemzeti szerb király akar lenni, a ki népének a szabad fejlődést oly hatalmas államokra való baráti támaszkodása által törekszik biztosítani, melyek maguk is szabadok. Natália királynő ide jön, hogy megmentse majd számára, a mi még megmenthető. Ha türelemmel és szelidséggel viseli el, a mit többé elhárítani nem lehet; ha azon vészes befolyásoktól, melyeknek még Wiesbadenben is átengedte magát, végkép megszabadul s gyöngébb hurokat peng: akkor számára innen sokkal többet el lehet érni, mint a wiesbadeni borus jelenetek után hinné az ember. Itt lovagiasság honol, itt nem fognak a boldogtalan nő elé rendőri paragrafusokat tartani s a legkevésbé sem akarják most meglakoltatni azért, hogy monarchiánk nyílt ellenségeként viselkedett, hogy Oroszországért megnyerő személyiségének egész varázsát orvénysitette ellenünk; a mennyire egyáltalán lehet, segíteni fognak neki, hogy azon vigasztalan viszonyból, melybe maga magát bonyolította, egy királynőhöz illő, elviselhető helyzetbe jusson.

A mi a péterhofi császártalálkozást illeti, nem lehet elég gyakran s elég nyomtatékosan ismételni, hogy annak itt nem titkolt igen feszült érdeklődéssel tekintenek eleje, de minden aggály nélkül. A német barát felől biztosak s tudják, hogy a német császár kísérlete, köztünk és Oroszország közt barátságosabb egyetértést létesíteni, ha az egyáltalán megtörténik is, a szövetséges barát méltóságára és hatalmi körére való tekintetet legkevésbé sem fogja sérteni.”

Román lapszemle.

„Ha úgy lenne, mint önöknél, hogy minden ügdarab az előadók gyűlésében szótöbbséggel döntenék el, azt hiszem, hogy nálunk is más, az eddiginél jobb korszak derülne fel.”

Nem Oroszországból s még csak nem is Franciaországból, hanem Romániából írják e nyílt vallomást a Gazetának. Van tehát valami nálunk is, mit ha Romániába átültetnének — nem mi, hanem a „Gazeta” mondja — oda át a szabad Romániában is új korszak

fogna kezdődni. Így ítélem a mi közigazgatási bizottságunkról az elfogulatlan ember a Dimbovicza partján. Hát még tüzetesebb tudósításokat hoznának közleg. bizottsági üléseinkről a „Gazeta” és „Tribuna”. Bizonyos, hogy ezzel egy hazai, valamint romániai olvasóinknak sokkal hasznosabb szolgálatot tennének, mint azzal a sok léha vidéki tudósítással, melyekben egyéb sincs, mint maghiarisarea, basa a csömörlésig ismételve.

Van ugyan a „Bukaresti ujdonságokban” olyan is, a mi elárulja, hogy írója nincs a hazai viszonyokról helyesen tájékozva, pl. midőn azt állítja, hogy N. Enyeden jogi tanfolyam lenne; de ezt magának a „Gazeta”-nak kellett volna szerkesztői jegyzésben helyreigazítani, mit a bukaresti tudósító jó néven vett volna tőle. Jól is állott volna ez még a Gazetának is! A bukaresti ujdonságok írója a Romániában elszaporodott hivatalnokok nagy serege miatt fakadt panasza. Az ugynevezett tanuló hivatalnokokról vagy újságcsináló diákokról szól a nóta, kik fontos állásokat foglaltak el a román társadalomban a nélkül, hogy középiskolát avagy egyetemet végeztek volna. Panaszok dök a külföldön szerzett diplomásokra is, kiket ép úgy bajos rendhez szoktatni, mint a diákokból lett újságírókat. Ezek szokták — úgy mond — a komoly férfiakat kigunyolni. Ezekhez sorakoznak a kereskedőkből, a rest iparosokból kikerült hivatalnokok, a kik innem tudnak, nemzetiségük sincs, de annál nagyobb kortések a választásoknál.

Mindezekből pedig azt a következtetést vonja le, a mit e szemlénk elején idéztünk, hogy Romániában is jó volna, ha szakelődök volnának, kik az ügyeket szótöbbséggel döntenék el.

Ezek után az is figyelemreméltó, a mit Josif István a brassói görög keleti középiskola derek igazgatója mondott idei zárbeszédében a tanuló ifjuságnak, hogy t. i. ne szaladjanak Romániába, — mert az ügyes emberre ide haza is nagy szükség van s hogy oda át is nehéz lett a megérhetés módja. — Azok a gazetások, kikről a bukaresti tudósító panaszkodik, tudvalevőleg leginkább tőlünk mennek Romániába jobb hazát keresni.

Nem árt most már, ha a Tribunába is belepilantunk. Uramfia! Ugyan mi lehet abban a négyhasábos vezércikkben? Még elolvasni is megizzasztja az embert, hát még elmondani, hogy mi a veleje! Már csak megkísértjük, ha benne vagyunk.

A magyar kultur-egyleteknek rontott. Előbb egy másik méretes cikkben azzal mulattatta olvasóit, hogy Potemkin falvait mutogatta nekik s ebbe az ideába annyira beleélte magát, hogy másnap megint megeresztett egy rettenetes hosszú jeremiádot a magyar kultur-egyletekről. Ezuttal nem ír a többi kultur-egyletekről, csak a mienkről — saját szavai, — mert őket is akarjuk boldogítani. Az a baj, hogy miért gyűjtünk minden áron tőkét. Tudva van, hogy jó sokáig mindig azzal mulatták olvasóikat, hogy nem fogunk pénzt gyűjthetni, hogy fiaskót fogunk csinálni. Most midőn látják, hogy három rövid év alatt 311 ezer forint tőkét birunk felmutatni, az a keserűségük, hogy miért gyűjtöttünk s miért támogatjuk az iskolákat, miért alapítunk kiseddóvó intézeteket épen ott (?) a hol állami és községi segélyek is rendelkezésünkre (?) állnak. Még megjárna ez is, ha nem tanulnának azokban magyarul és megint magyarul.

Ugyan bizony! Hát a mi saját pénzünkön se tanítsunk magyarul? Mi állítsunk német és román óvodákat? „Szükséges, hogy e haza minden lakója tanuljon magyarul.” Hát Romániában nem szükséges, hogy mindenki tudja az államnyelvét? Igen ám, de beláttuk, hogy ez a dogma nem (?) sikerült, most már más dogmánk van. Felfedeztük, hogy sok előáhosodott falvaink vannak. Persze, hogy ez nem igaz (?) dogma s így ma-holnap más (?) dogma után kell látunk. Addig is kultiváljuk a szabadelvű és függetlenségi párt lapok szerkesztőit, hogy ne csináljanak botrányt.

Ne vesztegessük rájuk erőnket, mikor ráuk is effer a kultura, velünk úgy sem boldogulnak. Amu disu!

Czenkalji.

Tanügy.

— Hivatalos rész. —

Brassómege kir. tanfelügyelőjétől.

A vallás- és közoktatásügyi m. kr. miniszter uró nagyméltóságának 1273 eln. számú magas rendeletét tudomás vétel és ahhoz való alkalmazkodás végett alább egész terjedelmében közlöm Brassóvármegye valamennyi tanítójával.

Brassó, 1888. jul. 13-án.

Koós Ferencz,
kir. tan. tanfelügyelő.

Értesülésem szerint egyes külföldi gőzhajózási vállalatok ügynökei, az Amerikába való tömeges kivándorlás előmozdítása végett, ravaszul szövegezett

nyomatott utazási vázrajzokkal árasztják el a tanítókat, a czélból, hogy azok mint a nép közvetlen tanácsadói, az ezen vázrajzokban foglalt, jórészt valótlan előnyök megismertetése által a népet kivándorlásra ösztönözzék.

Tekintettel arra, hogy Magyarország lakossága, a természet által nyújtott megélhetési források bőségéhez viszonyítva, amugy is föltötte gyérnek mondható, s hogy ennek következtében az erősbödni akaró államnak és a vagyonosodni akaró népnek együttes érdekét képezi, miszerint ez országból tömeges kivándorlás ne történjék, felhivom a kir. tanfelügyelőiséget, utasítsa a felügyeletére bízott népoktatási intézetek tanítóit, hogy a jelölt vázrajzok vagy azok tartalmának terjesztésétől különbeni fegyelmi felelősség terhe alatt tartózkodjanak.

Elvárom különben a tanítók köteleességérzetétől, hogy e tilalmamat, nemcsak hogy nem fogják áthágni, hanem hivatásuknak megfelelőleg, tőlük telhetőleg, igyekezni fognak azon előnyök tulzott vagy valótlan voltáról is felvilágosítani, a melyek az Amerikába való kivándorlás tekintetében egyes vidékeken, a nép hitébe érdekelt egyének által, más utakon már be-csempésztettek.

Budapest, 1888. évi június hó 27-én.

Trefort.

Felvétel a képezdébe.

A dévai állami tanítóképezdébe felvétetik minden oly ép testű növendék, a ki 16-ik életévét betöltötte s a gymnasium, reál, vagy polgári iskola 4 alsóbb osztályát jó sikerrel végezvén, arról nyilvános iskolai bizonyítványt tud felmutatni, azoknak, kik ily bizonyítványt felmutatni nem tudnak felvételi vizsgát kell tenni, a magyarnyelv-, számtan-, földrajz- és történelemből s legalább annyi készütséget kell felmutatniok e tárgyakból, mint a középiskola 4 alsó osztályában. Folyamodványok a képezdei igazgató tanácsához czimzendők s felszerelendők: a) keresztlevéllel, b) orvosi-, c) iskolai bizonyítvánnyal, végül d) egy szülői vagy gyámi nyilatkozattal arról, hogy a szülők (gyámok) a felvett növendék anyagi szükségleteit fedezni fogják. Azok, a kik még külön pénzbeli segélyben is kívánnak részesülni, kötelesek vagyoni állásukat feltüntető telekkönyvi kivonatot, illetőleg a szegénységi bizonyítványt is csatolni.

Az így felszerelt folyamodványok f. év augusztus hó 20-ig mint zárnapiig alólírothoz küldendők be. A folyamodványba kérelmező lakása és utolsó postája pontosan kiirandó, ellenesetben választ nem várhat. Bélyegtelen kérelmek és okmányok csak szegénységi bizonyítvány alapján fogadtatnak el. Azok kik az intézetbe felvétetnek, szabad lakás, világítás, fűtés és mosás élvezetében, esetleg 6—8—10 frt pénzbeli segélyben részesülnek. A nagyobb foku ösztöndíjak jó magaviselet és szorgalom esetén a felsőbb osztályokban megnyerhetők az esetben is, ha a belépéskor kisebb ösztöndíjat kapott az illető. A kik felvétetnek, tartoznak az intézetbe lépésük alkalmával tankönyvek árában 14 frtot az igazgató kezéhez azonnal letenni. A tanfolyam 4 éves; a tanítás teljesen tandíjmentes. A felvételi és pótvizsgálatok szeptember hó 1-en tartatnak. A tanév szeptember 2-án nyitattik meg.

Déva, 1888. jul. 7.

Hetyey Gábor,
m. kir. áll. tanítóképezdei igazgató.

Felhívás és kérelem

Brassó város magyar közönségéhez.

Az E. M. K. E. ideai augusztus hó 19—20-án Brassóban tartja ideai nagygyűlését. Köztudomásu tény, hogy az E. M. K. E. brassó-megyei választmánya ez alkalomra különböző ünnepélyességeket rendez, úgy az egyesülethez, mint magyarságunkhoz méltóan akarván megünnepelni ezen ritka alkalmat.

A vendégek bejelentése napról-napra gyarapodik s már is oly tekintélyes, hogy az ünnepély fényes sikere biztosítva van.

A mikor a helyi választmány az ünnepélyek rendezését elhatározta, első sorban Brassó város magyar közönségének minden alkalommal tanusított nemes áldozatkészségébe s vendégszeretetébe vetette bizalmát. E bizalom ki-folyásaként bátorodik a rendezőség tisztelettel kérni városunk t. magyar közönségét: nyissa meg vendégszerető hajlékait vendégekül jövő testvéreinknek.

Kérjük tisztelettel: méltóztassanak a vendégek elszállásolását lakásaik önkéntes felajánlásával megkönnyíteni és lehetőleg mielőbb bejelenteni, hány vendéget méltóztatik e két napra fogadni. A vendégek érkeznek augusztus 19-én s maradnak aug. 21. reggelig. — A szíves bejelentések Sztterényi József titkárnál eszközölendők.

Ugyanekkor kérjük mindazokat, kik az aug. 20-án rendezendő diszebeden résztvenni óhajtanak: szíveskedjenek már most előjegyezteni magukat. Előjegyzések eszközölhetők Sztterényi József titkárnál, Zeidner Henrik s Altstädter Antal könyvkereskedőknél.

Az ügy érdekében ismételjük kérésünket s reméljük annak fényes eredményét.

Brassó, 1887. július hó 17-én.

Sztterényi József,
titkár.

Koós Ferencz,
elnök.

Helyi és vidéki hírek

Tagosítás. Brassóban a tagosítás iránti tárgyalás, melyet Königes János és társai kértek, ma d. e. 9 órakor veszi kezdetét a tanácsházban. Szász és oláh birtokosok zsufoltig töltik meg a piacztért.

Városi közgyűlés volt tegnap d. u. Tárgyhalmaz miatt csak jövő számunkban írhatunk róla.

La noblesse oblige. Lekötelezésre méltó figyelmet tanusított — mint értesülünk — a helybeli ág. ev. (szász) egyháztanácsa, elhatározván, hogy az E. M. K. E. közgyűlése alkalmából rendezendő orgona hangversenyért nem fogad el semmi díjat hanem elengedi a megszabott 25 frtnyi árat. Ime ez az udvariaság ténye, melyért nem késünk e helyen is elismerésünknek kifejezést adni. Az érdem Oberth Ferencz leikész uré!

Utóhang a községi választásokhoz. A „Kronstädter Zeitung“ oly hangon, mely csak hozzá méltó, de melyet tisztességes társaságban nem tűrnek meg, fakad ki a bolonyai magyarság ellen, a miért ez többsége tudatában, melyet ő is bevall — bátorkodott a választásban önállóan részt venni, miután a szászok háta mögött szövélkeztek az oláhokkal. No hát erre a tere mi nem követjük, ily hangon mi nem tudunk írni s nem is akarnánk. Azonban a mi magát a választást illeti, hát biz történt az egyesült szászok-oláhok részéről több, mint részünkről. Az az állítás, hogy Oberth, Albricht s Kisseli saját lakásukon megfélemlítettek volna, egyenesen nem igaz. A mi igaz a dologban, csak annyi, — s ezt nem is tagadja senki, — hogy a két elsővel közöltetett, hogy a hangulat közöttünk olyan, ha ellenünk szavaznak, kerülni fogjuk üzleteiket. E között és a „Kr. Ztg.“ tendenciózus állítása közt csak van némi különbség s az igazság kiderítésére magukra az illetőkre hivatkozunk, beszéljenek ők. De Kisselinek még ez sem mondatott, s ha mégis állítja, akkor ez a firma most félelmében hazudik jobbra balra. De hát igazán furesa, hogy a „Kr. Ztg.“ ezen fennakad, mikor épen nem rég történt, hogy két szász pap a szószékről hirdette, miszerint rossz idöket élünk s köteleességünk első sorban saját hitfeleinket s nemzetiségbelieinket támogatni. Hát a román iparegylet nem mondá ki, hogy csak románokkal dolgoztat? Megengedve, hogy ez az eljárás nem volna megengedve, vajjon az megvan engedve, hogy Seewald Rezső ur pénzen vásárolta az oláh voksokat? Erre tanuink — s p. többen — vannak, kik leteszik minden perczen az esküt, hogy hallották az ígéreteket és látták a fizetést is. Különben ott van Schlandt választó elnök ur, ő maga is igazolhatja, hogy barátságos beszélgetés közben épen lapunk szerkesztője közölte ezt vele a választási teremben, mire ő megjegyezte, hogy az valószüleg fuvarbér volt. Nem is említettük volna ezt itt, mert hisz már mult számunkban is megtehettük volna, ha a „Kronstädter Zeitung.“ nem ír oly megbotránkoztató modorban. — A mi a Jeremias Györgyre vonatkozó részt illeti, az nem

HIRDETMÉNYEK.

A dr. Otrobán Nándor tulajdonát képező „Első magyar petrolgyár” irodájában (Brassó Nagy-utca 488. sz.) gyári árban kapható elsőrendű, ugyancsak salon-petroleum is hordókban és kőkorsókban. 259 1-20

Szám 723./1888. telekkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A segesvári kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Nikula Flora férj. Csatlos és kisk. Nikula Péter végrehajtásként Nikula Juon és Nikula Mihály végrehajtást szenvedők elleni 61 frt 36 kr tökékövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében, az erzsébetvárosi kir. törvényszék (a segesvári kir. járásbíró) területén lévő Oláh-Zsákd községben és határán fekvő, az oláh-zsákd 55. számú telekjegyzőkönyvben A + alatt foglalt 1-30. rsz. Nikula Flora férj. Csatlos, Nikula Juon, Nikula Mihály, Nikula Mária férj. Kosteanu, kisk. Nikula Péter tulajdonul bejegyzett ingatlanokra az árverést 919 frt-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi augusztus hó 28-ik napján d. e. 10 óra-kor Oláh-Zsákd község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át — vagyis 91 frt 90 krt — készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a ki-

küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Segesvár, 1888. május 6.

A kir. járásbíró telekkönyvi hatósága: 2-8 1-1 Máthé Albert, kir. aljárásbíró.

Kedvező pénzkölcsönhöz

juthatnak önálló, rendes éves lakással és keresettel, illetve jövedelemmel bíró egyének, u. m. iparosok, kereskedők, hivatalnokok, katonatisztek, magánzók, birtokosok stb. módhoz képest 50 frttól 1000 frtig mint magán személyi hitel, csekély heti, havi vagy három havi törlesztésre, 6%-os kamattal.

Ingatlanok betáblázására 4% és 5%-ra, amortizációra vagy a nélkül. — Bővebbet: Steiner G. A. Budapest, gr. Károlyi-utca 12. — Levélbeli megkeresésekhez 3 drb. válaszjeggy csatolandó. 253 2-3

Egy tanuló

jó iskolai bizonyítványokkal ellátva, fölvetetik Irk Károly 255 1-3 fűszeresüzletében, Brassó.

MOLNÁR ZS.

ajánlja a nagyérdemű városi és vidéki közönségnek gazdag rak-tárát kész

gyermek-, nő- s férficzipőkben,

valamint minden e szakba vágó munkákban. — Rendelésre lehet legrovidebb idő alatt készülni el a legelegánsabb czipők, csizmák stb.

Ugyanitt dus választék van férfikalapokban.

Kitűnő munka s olcsó árak mellett igyekszik a n. érd. közönség minden igényeit kielégíteni.

Szíves támogatást kér

kiváló tisztelettel

Biró Gyula,
üzletvezető.

AZ „ALBINA”

(13-a) 29—

takarék- és hitelintézet Nagy-Szebenben

5%-os záloglevelei.

Ezen, a budapesti tőzsdén jegyett záloglevelek 5%-os kamatozás mellett a legnagyobb biztosítékot nyújtják, a mennyiben azok fedezve vannak:

1. a háromszoros, tehát szokásos árvai biztosíték-alap által, mely értékpapírokba van letéve;
2. a törvényesen előírt 200.000 frtnyi biztosíték-alap által, mely értékpapírokba van letéve;
3. az intézet egész egyéb vagyonával.

A kamat-szelvények fél évenként és pedig január s július hó 1-én levonás nélkül fizettetnek ki az intézet pénztára által Nagy-Szebenben, az alulírt fióktelep által Brassóban és a „Pesti magyar kereskedelmi bank” által Budapesten, — a hol egyuttal e záloglevelekre kívánatra tőzsdéi árfolyamuk 90%-áig 5 1/2% (évenként) mellett hiteleztetik.

A záloglevelek évenként történő sorsolás útján legkésőbb 30 év alatt teljes névértékükben beváltatnak. — A napi árfolyamon 98 frt 50 kr-ért kapható

az „ALBINA” takarék- s hitelintézet brassói fióktelepénél.

HIVATALOS ÓRÁK

délelőtti 8 órától délután 2 óráig.

A fiókintézet helyisége:

Brassó, főtér 90. sz. a., az I. emeleten.

ALEXI könyvnyomdája

BRASSÓ

könyomda, xylográfia és czinkográfia.

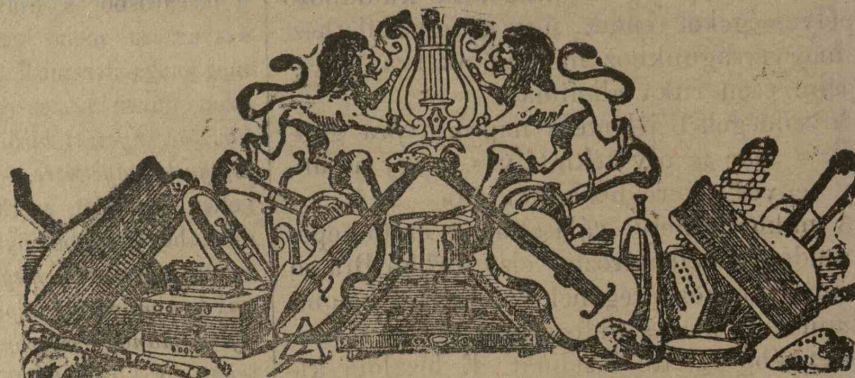
Minthogy sikerült Lehmann Gottlieb urat mint munkatársat üzletem számára megnyerni, az eddigi üzlettemmel kapcsolatosan fennebb jelzett szakokat is bevezettem, a mi azon kellemes helyzetbe hoz, hogy mindennemű grafikus rendeléseket, mint: legfinomabb névjegyeket, számlákat gyári látképekkel, részvényeket, — chromolitografiai falragaszokat, művészi képekkel bíró műveket, terveket stb. leggyorsabban és legpontosabban teljesíthetek. — Kérem e tekintetben a n. é. közönség szíves rendeléseit.

Kiváló tisztelettel

Alexi Theochár.

üzlettulajdonos.

(8) 10—12



STERNBERG ARMIN hangszer-gyára.

Budapest, VII., kerepesi út 36. (a Rókus kórházzal szemben). Mindennemű ütő-, vonó- és fuvó-hangszerek, harmonika- és harmonium-gyára és legnagyobb választékú raktára. Belföldi és valódi olasz hurok raktára. A legújabb feltűnést keltő mechanikai salon hangszerek mint: Ariston, Herophon, Orpheus, Phönix, Simphonion főraktára.

Legújabb! Harmonika-fuvola 12 billentyűvel, melyek a szipkára való könnyű befúvás által kellemes hangokat adnak. Azonnal megtanulható és játszható. Mindenkinek, kicsinynek, nagyak egyaránt alkalmas mulató-eszköz. Ára 2 frt. Mindennemű hangszerek javítása pontosan és jutányosan teljesíthetik. Ócska hangszerek újra becserezhetők. 200 képpel díszített nagy hangszer-katalogus kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. Harmonikáról és parmoniumról külön képes árjegyzék kéréndő.